

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

ст. викладач **Кліменко О. В.**, студентка гр.Е-91 **Білан І. О.**

Становлення ринкових відносин здійснює вплив на розвиток та функціонування всіх сфер діяльності, а також на формування національної політики України, спрямованої на побудову соціально орієнтованої ринкової економіки. Така цілеспрямованість в умовах трансформації економіки потребує дослідження рівня і напрямів розвитку функціонування соціальної інфраструктури як на державному, так і на регіональному рівні.

Соціальна інфраструктура, як свідчить досвід розвинених країн, є однією з головних складових економіки, яка безпосередньо впливає на сферу життєдіяльності людей та на внутрішньогосподарські функції розвитку, відіграє важливу роль у вирішенні соціальних проблем суспільства. Від рівня її розвитку залежить ефективність вирішення не тільки соціальних, економічних, але й політичних та інших проблем держави.

Процеси, які відбуваються в економіці України в даний час, визначають нові тенденції в розвитку соціальної інфраструктури. Зростаюча її роль в прискоренні соціально-економічного розвитку України, у формуванні трудового потенціалу, у підвищенні рівня життя народу обумовлює актуальність наукових досліджень щодо проблем теорії, методології, практики розвитку соціальної інфраструктури.

На сучасному етапі розвиток галузей соціальної інфраструктури ще відстає від реальних потреб народу. Основною причиною цього відставання є успадкована Україною економічна система, яка виробляла продукцію здебільшого для виробництва чи мілітарних потреб, а на соціальну інфраструктуру виділяли кошти за залишковим принципом.

На сьогодні, фінансово-економічна криза, знизила рівень життя населення і призвела до таких наслідків:

- неритмічність та зменшення обсягів виробництва;
- зупинка роботи значного числа підприємств спровокували скорочення виплат премій;
- затримки з виплатою заробітної плати;
- відправлення працівників у неоплачувані відпустки;
- звільнення працівників та скорочення робочих місць.

Серед найгостріших проблем розвитку соціальної сфери, які постають перед Україною та її регіонами необхідно виділити такі: невпорядкованість відносин власності на об'єкти соціальної інфраструктури; недостатність бюджетних коштів для ефективного функціонування та розвитку відповідних об'єктів та відсутність дієвих стимулів залучення коштів з інших джерел; недосконала система територіального розміщення об'єктів соціальної інфраструктури; недостатній рівень кадрового забезпечення, низька кваліфікація працюючих та незадовільні умови праці у галузі; низька якість послуг, що надаються населенню цими об'єктами.

До пріоритетних напрямів розвитку соціальної сфери необхідно віднести:

- формування системи надання соціальних послуг, яка б відповідала потребам населення, шляхом модернізації існуючих і запровадження нових видів соціальних послуг;
- впровадження механізмів, які стимулюватимуть надавачів соціальних послуг до постійного покращення їх якості;
- забезпечення відкритості прийняття рішень, які стосуються жителів громади;
- забезпечення залучення громадян до вирішення місцевих проблем;
- сприяння формуванню соціально відповідального бізнесу;
- розроблення за участю регіональних центрів соціального інвестування методики виявлення й оцінки пріоритетності соціальних проблем для їх вирішення із застосуванням механізму соціального замовлення;
- надання пільг по податках, зборах, орендній платі та інших платежах підприємствам та організаціям, які займаються спонсорською, благодійною діяльністю;
- здійснення комплексу освітніх заходів щодо підвищення соціальної культури управлінських кадрів органів місцевої влади.

Високорозвинена соціальна інфраструктура є необхідною передумовою, рушійним фактором покращення рівня життя населення, піднесення соціально-економічного розвитку та створення соціально спрямованої економіки.

Вихід із кризового стану, в якому опинилася соціальна сфера національної економіки необхідно шукати в удосконаленні механізму фінансування діяльності об'єктів соціальної інфраструктури. В цілому вкрай важливим є переведення їх на ринкові принципи діяльності, кооперація коштів місцевих бюджетів, підприємницьких структур та домогосподарств на соціальний розвиток, створення на регіональному рівні фондів соціального розвитку сільських територій.

Таким чином, в даний час поточний стан соціальної інфраструктури України та її регіонів потребує розробляти ефективні та результативні стратегії майбутнього її розвитку, що потребує вирішення питання про вибір інструментарію оцінки соціальної інфраструктури, який дозволить оперативно визначити можливості і слабкі сторони, знаходити приховані резерви в цілях підвищення ефективності її функціонування.